

Obsah

Úvod	11
Dokumenty	
1945	
1. 23.6.–17.7.	
Korespondence KPR o převzetí židovských sirotek z Terezína do péče Jewish Refugees Committee	15
2. 2. 10.	
Ze zápisu 62. schůze vlády o projevech antisemitismu na Slovensku	17
3. 12. 10.	
Dopis Rady ŽNO ministerstvu vnitra proti diskriminaci židovských občanů německé národnosti	28
1946	
4. 19. 7.	
Rezoluce Rady ŽNO k událostem v Palestině vládě ČSR	31
5. 26. 7.	
Ze zápisu schůze vlády o situaci židovských uprchlíků z Polska	32
6. srpen	
Zpráva zemského velitele SNB o protižidovských výtržnostech na Slovensku	35
7. 16. 8.	
Ze zápisu z 12. mimořádné schůze vlády o zajištění pobytu židovských dětí z Polska	38
8. září	
Žádost Rady ŽNO předsedovi vlády K. Gottwaldovi o protižidovských výtržnostech na Slovensku	40
9. 13. 9.	
Pokyny ministerstva vnitra k rozhodování o čs. státním občanství osobám židovského původu s německou nebo maďarskou národností	55
10. 9. 10.	
Stanovisko prezidenta E. Beneše ke zřízení samostatného židovského státu	60
11. 10. 10.	
Zprávy velitele politického zpravodajství ministerstva vnitra o jednáních s ministrem J. Masarykem o pomoci polským Židům ...	61
1947	
12. 18. 3.	
Žádost ředitele AJDC pro Československo I. G. Jacobsona ministru sociální péče a ministru zahr. věcí o umístění některých židovských uprchlíků z Polska	62
13. 1. 4.	
Článek Věstníku ŽNO v Praze „K projevu ministra informací Václava Kopeckého v Teplicích-Šanově“	64
14. 9. 9.	
Telegram výkonného výboru Hašomer Hacair ÚV KSČ	65
15. 2. 6.	
Dopis A. L. Eastermana předsedovi vlády K. Gottwaldovi o platnosti tzv. emigrační taxy v ČSR	66
16. 16. 7.	
Memorandum Rady ŽNO čs. vládě o nepříznivých důsledcích některých zákonů	72
1948	
17. 3. 1.	
Zpráva přednosty odboru MNO ministrovi národní obrany o poradě o vývozu zbraní	77
18. 6. 1.	
Pamětní spis čs. zbrojařských podniků o situaci ve vývozu zbraní a zbrojního materiálu	78

19.	14. 1.	Žádost vrchního rabína v Praze K. Gottwaldovi o přijetí a poděkování za pomoc židovským dětem z Polska	81
20.	5. 2.	Žádost ministerstva národní obrany ministerstvu zahr. věcí o stanovisko k vývozu letadel do Palestiny	82
21.	14. 2	Záznam z jednání státního tajemníka V. Clementise se zástupci zbrojního průmyslu o čs. vývozu zbraní	83
22.	1. 3.	Návrh E. Ternera pracovníku ÚV KSČ A. Kolmanovi o nutnosti vybudovat židovský antifašistický komitét jako nestranickou organizaci pod vlivem KSČ	85
23.	26. 3.	Žádost gen. J. Kasalického o souhlas vlády s prodejem letadel do Palestiny	87
24.	30. 3.	Povolení k vývozu letadel do Izraele a stanovisko politického kabinetu ministra národní obrany	87
25.	23. 4.	Návrh kupní smlouvy mezi Jewish Agency a Čs. závody kovodělnými a strojírenskými na nákup letounů s výzbrojí	89
26.	5. 5.	Záznam požadavků zplnomocněného zástupce vlády státu Palestina (Izrael) dr. Felixe na výcvik pilotů a specialistů pro Izrael a odpověď velitele letectva generála A. Vicherka	97
27.	11. 5.	Záznam o zásadním stanovisku MZV k vývozu čs. zbraní do zahraničí	100
28.	20. 5.	Sdělení Úřadu předsednictva vlády o uznání Státu Izrael per rollam	101
29.	22. 5.	Poděkování židovských institucí v českých zemích vládě za uznání Státu Izrael	102
30.	24. 5.	Zpráva okresního velitele SNB v Žatci ministerstvu vnitra o provozu na letišti Žatec	103
31.	4. 6.	Povolení ministerstva národní obrany k vývozu zbraní do Izraele	107
32.	4. 6.	Žádost Čs. závodů kovodělných a strojírenských o povolení dalšího vývozu zbraní do Izraele	108
33.	7. 6.	Povolení ministerstva národní obrany k vývozu zbrojního materiálu do Izraele	111
34.	12.-15. 6.	Směrnice a pokyny ministerstva národní obrany pro splnění dalších požadavků Státu Izrael na výcvik letců	111
35.	14. 6.	Zpráva Čs. závodů kovodělných a strojírenských o zbrojních dodávkách Izraeli	114
36.	21. 6.	Návrh zástupce prozatímní vlády Státu Izrael Čs. závodům na koupi letadel a výzbroje	117
37.	25. 6., 10. 8.	Zpráva o činnosti ing. S. Šachty pro B. Gemindera při organizování vojenské jednotky pro Izrael. Přípis velvyslanci Izraele E. Überallově	120
38.	24. 7.	Přehled zakázek a dodávek zbraní do zahraničí	122

39.	26. 7.	Opatření gen. A. Vicherka k zachovávání služebního tajemství účastníky výcvikových kursů a nařízení jejich povinného osvětového školení	124
40.	28. 7.	Projev izraelského vyslance E. Überalla při nástupní audienci na Pražském hradě	125
41.		Zpravodajská informace pro 5. odd. (OBZ) hl. štábu MNO o situaci na vojenském letišti v Žatci od 14. do 31.7.1948	126
42.	3. 8.	Hlášení velitele letecké vojenské akademie plk. F. Rypla ministerstvu národní obrany o výcviku letců pro Izrael	130
43.	7. 8.	Zpráva kpt. L. Parmy pro zmocněnce MNO pplk. gen. štábu S. Pallu o průběhu paravýcviku židovských dobrovolníků ve Stráži pod Ralskem	132
44.	9. 8.	Zmocnění majora A. Sochora k návštěvě výcvikového tábora židovských dobrovolníků Libavá	133
45.	10. 8.	Příkaz hlavního štábu čs. armády k převozu munice pro účely DÍ a dispozice k jejímu transportu	134
46.	17. 8.	Zpráva ministerstva vnitra o organizaci vojenské jednotky židovských dobrovolníků a o utajení dodávek zbraní	135
47.	20. 8.	Táborový rozkaz č. 1 výcvikového tábora pro židovské dobrovolníky ve výcvikovém prostoru Libavá	137
48.	24. 8.	Zápis porady v hlavním štábu MNO o stanovení záruk a podmínek pro zbrojní dodávky do zahraničí	138
49.	26. 8.	Záznam o poradě v kabinetu ministra financí o pátrání po hospodářských a politických deliktech příslušníků Státu Izrael	139
50.	6. 9.	Zpráva ministerstva vnitra o zpravodajském sledování nákupu a přepravy zboží do Izraele a organizaci vojenského dobrovolnického sboru pro Izrael	141
51.	7. 9.	Návrh kupní smlouvy na nákup letadel vypracovaný izraelským vyslanectvím	146
52.	15. 9.	Podklady pro vyúčtování výcvikového kurzu výsadkářů pro Izrael	150
53.	15. 9.	Stanovisko ministerstva vnitra ke koncepci náboru a výcviku vojenské brigády židovských dobrovolníků	153
54.	28. 9.	Zpráva pracovníka mezinárodního odd. ÚV KSČ W. Stambergera o návštěvě vojenského výcvikového tábora v Libavé	156
55.	13. 10.	Záznam z jednání o ustavení Svazu československo-izraelského přátelství	158
56.	18. 10.	Zpráva pracovníka mezinárodního odd. ÚV KSČ W. Stambergera o návštěvě vojenského výcvikového tábora v Libavé	159
57.	22. 10.	Zpráva pracovníka mezinárodního odd. ÚV KSČ W. Stambergera o jednání se zástupci Hašomer Hacair	162
58.	22. 10.	Záznam z porady na ministerstvu financí o ukončení výcviku vojenské jednotky pro Izrael	163
59.	25. 10.	Zpráva S. Šachty pro B. Gemindera o cestě do Izraele a opis memoranda příslušníků brigády židovských dobrovolníků na území ČSR z 9. září 1948	164

60.	26. 10.	Nařízení velitele výcvikového tábora pro židovské dobrovolníky ve Velké Střelné k polní střelbě brigády.....	168
61.	[říjen-listopad]	Usnesení základní organizace KSČ ve vojenské jednotce pro Izrael k celnímu odbavování příslušníků jednotky	169
62.	1. 11.	Zpráva tajemníka Svazu československo-izraelského přátelství Vladimíra Waignera o ustavení Svazu pro B. Gemindera	170
63.	6. 11.	Žádost W. Stambergera B. Geminderovi o rozhodnutí v souvislosti se zahájením činnosti Svazu čs.-izraelského přátelství	173
64.	12. 11.	Souhlas ministerstva národní obrany s dalším vývozem letadel do Izraele a stanovení podmínek vývozu	174
65.	16. 11.	Ze zápisu tajné části 21. schůze vlády, zpráva ministra dr. V. Clementise o politických a hospodářských stycích s arabskými státy a Izraelem	176
66.	22. 11.	Zpráva ministerstva vnitra o likvidaci vojenské jednotky v Libavé a leteckých výcvikových středisek židovských dobrovolníků ...	179
67.	26. 11.	Seznam frekventantů přeškolovacího pilotního kurzu se zprávou zprávou o průběhu kurzu pro ministerstvo národní obrany	180
68.	1. 12. – 2. 4. 1949	Korespondence mezi cestovní kanceláří Patra c/o Čedok, ministerstvem dopravy a Ředitelstvím státních drah v Praze o vypravení zvláštních vlaků pro židovské vystěhovalce	183
69.	13. 12.	Prohlášení ÚV KS Izraele k existenci vojenské brigády pro Izrael, adresované B. Geminderovi	191
70.	prosinec	Telegram R. Slánského S. Mikunisovi o příčinách havarie československého letadla při letu do Palestiny	192
71.	prosinec	Zpráva S. Šachty o jednáních funkcionářů Hagany se zástupci izraelské armády a vyslancem Überallem o zachování brigády v Izraeli jako celku	192
72.	[prosinec]	Zpráva pro B. Gemindera o přistěhovalectví z Bulharska, Československa, Maďarska, Polska, Rumunska a SSSR do Izraele	193
73.		Zpráva P. Reimana pro R. Slánského o rozhovoru s M. Orenem o politické situaci v Palestině	195
	1949		
74.	17. 1.	Záznam z jednání tajemníka izraelského vyslanectví O. Felixe na ministerstvu zahraničních věcí o spolupráci při výzkumu zbrojní výroby.....	198
75.	18. 1.	Ze zápisu tajné části 29. schůze vlády, zpráva V. Clementise o protičeskoslovenské kampani vyvolané dodávkami zbraní do Izraele	199
76.	24. 1.	Zpráva úředníků ministerstva financí o kontrole v táboře Mikulov před odjezdem II. transportu občanů židovského původu do Izraele	204

77.	2. 2.	Zpráva o vývozu zbraní v roce 1948 a o vyhlídkách na rok 1949 ..	206
78.	8. 2.	Informace ministerstva vnitra pro 5. oddělení hl. št. MNO o prozrazení některých skutečností o dodávkách letadel do Izraele ředitelem Leteckých závodů v Kunovicích příslušníkům letky ministerstva vnitra	208
79.	4. 3.	Záznam pro ministra V. Clementise o izraelských návrzích na hospodářskou spolupráci s Československem	209
80.	8. 3.	Zápis z jednání 36. schůze vlády o uzavření zatímní obchodní dohody a dohody o výměně zboží se Státem Izrael	210
81.	4. – 5. 4.	Dotaz M. Rákosiho na dodávky vojenského materiálu z Československa do Jugoslávie, adresovaný K. Gottwaldovi. Vyjádření čs. úřadů	212
82.	30. 5.	Memorandum o stížnostech židovských emigrantů, odjíždějících z Československa	214
83.	10. 6.	Zpravodajská informace pro 5. oddělení (OBZ) hl. štábu MNO o návštěvě zástupce náčelníka hl. štábu Izraele plk. Jigala Yadina ve Škodových závodech v Plzni	217
84.	22. a 29. 6.	Informace pro ministra financí o obchodních a finančních jednáních s Izraelem	218
85.	14. 10.	Zpráva o průběhu emigrace z Československa do Izraele	220
86.	3. a 8. 11.	Dopisy akciové společnosti KOVO, potvrzující příjem objednávek izraelského vyslanectví na dodávku letadla motorů	221
87.	9. 11.	Zpráva akciové společnosti KOVO ministerstvu národní obrany o prodeji letadel a motorů Merlin Izraeli	225
88.	15. 11.	Zpráva V. Waignera sekretariátu ÚV KSČ o činnosti sionistických organizací	226
89.	13. 12.	Dopis ministra financí J. Kabeše J. Frankovi o návštěvě dr. Citrona z izraelského vyslanectví	228
90.		Zpráva o politických stranách a organizacích v Izraeli, o světových židovských organizacích a židovských organizacích v Československu, zpracovaná pravděpodobně Státní bezpečností	228
	1950		
91.	24. 2.	Stížnost zástupce Izraele na nedostatky v dodávkách letadel tlumočená dopisem a.s. KOVO ministerstvu národní obrany, a návrhy na další postup	234
92.	23. 3.	Žádost V. Waignera ze Svazu čs.-izraelského přátelství mezinárodnímu oddělení ÚV KSČ o instrukce v souvislosti s příjezdem nového izraelského vyslance	236
93.	2. 10.	Překlady článků izraelského tisku k tragickému úmrtí majora A. Sochora pro B. Gemindera	236

	1951	
94.	10. 1.	Zpráva Státní bezpečnosti pro ÚV KSČ o činnosti Palestinských úřadů v ČSR při vystěhování Židů 240
95.	13. 3.	Ze zápisu tajné části 134. schůze vlády o vystěhovalectví z Československa do Izraele 244
96.	6. 9.	Část vystoupení V. Kopeckého na zasedání ÚV KSČ o odvolání R. Slánského z funkce generálního tajemníka 245
97.	15. a 16. 11.	Informace o Židovské náboženské obci vypracovaná nám. ministrem vnitra G. Spurným pro tajemníka ÚV KSČ A. Novotného na jeho žádost 247
98.	6. 12.	Část diskusního vystoupení V. Kopeckého na zasedání ÚV KSČ o příčinách zatčení R. Slánského 248
	1952	
99.	9. 2.	Souhrnná zpráva pro ministra zahraničních věcí V. Širokého o materiální pomoci Izraeli a o emigraci do Izraele 253
100.	13. 8.	Dopis Pietra Nenniho o případu M. Orena, předložený pro informaci schůzi politického sekretariátu ÚV KSČ 266
101.	3. 9.	Usnesení a podklady k jednání 93. schůze politického sekretariátu ÚV KSČ o vystěhovalectví čs. občanů do Izraele 267
102.	27. 9.	Záznam o návštěvě vedoucích funkcionářů Komunistické strany Izraele Mikunise a Toubiho v mezinárodním oddělení ÚV KSČ 272
103.	1. 12.	Záznam o jednání vedoucích funkcionářů Komunistické strany Izraele Mikunise a Toubiho na ÚV KSČ 272
104.	16. 12.	Z referátu K. Gottwalda na celostátní konferenci KSČ 6.–18. prosince 1952 274
105.	16. 12.	Z vystoupení V. Kopeckého na celostátní konferenci KSČ 16.–18. prosince 1952 275
	1953	
106.	22. 9.	Žádost nám. ministra zahraničních věcí G. Sekaninové-Čákrtové prvnímu tajemníkovi ÚV KSČ A. Novotnému o informace o pohledávkách ČSR v Izraeli 278
	1954	
107.	27. 2.	Zpráva I. odboru Kanceláře prezidenta republiky A. Zápotockému ohledně žádosti o milost Š. Orensteina a M. Orena. Odpověď A. Zápotockého a jeho další pokyny 279
	1955	
108.	16. 9. a 25. 10.	Usnesení politického byra ÚV KSČ k případu M. Orena a záznam o rozhovoru prokurátora E. Švacha s M. Orenem 280
109.	3. 11.	Sdělení nám. ministra vnitra J. Kotala M. Orenovi o zamítnutí jeho žádosti o povolení úlev při výkonu trestu 282
110.	24. 12.	Zpráva náčelníka NPT Leopoldov por. R. Vrábela ministerstvu vnitra o požadavcích M. Orena 283

1956

111.	14. 1.	Žádost M. Orena prezidentovi A. Zápotockému o udělení milosti ...	284
112.	17. 1.	Zápis o výpovědi M. H. před Komisí pro prošetření politických procesů ÚV KSČ	290
113.	27. 1.	Záznam o pohovoru s J. H. před Komisí pro prošetření politických procesů ÚV KSČ	296
114.	8. 3.	Dopis M. Orena prezidentu A. Zápotockému o vyřízení jeho žádosti o milost	299
115.	13. 4.	Sdělení nám. ministra vnitra J. Kotala M. Orenovi, že jeho dopisy prezidentovi nebyly A. Zápotockému předány	301
116.	20. 4. a 7. 5.	Usnesení politického byra ÚV KSČ o přerušení výkonu trestu M. Orenovi	302
117.	4. 5.	Záznam pohovoru s P. Reimanem před Komisí pro prošetření politických procesů ÚV KSČ	315
118.	7. 6.	Záznam o pohovoru s W. Stambergerem před Komisí pro prošetření politických procesů ÚV KSČ	318

Přílohy

Seznam frekventantů kurzů DI	321
Seznam příslušníků vojenského útvaru 5304/100 (brigáda židovských dobrovolníků, Libavá)	335
Seznam použitých pramenů	363
Chronologický přehled	364
Seznam zkratk	372
List of Published Documents	375
Jmenný rejstřík	387